

PREPORUKA RAZREDNIH ODJELA: 4. razred

NASTAVNI PREDMET: Hrvatski jezik

NASTAVNO PODRUČJE: Kultura i mediji

NASTAVNA JEDINICA: *Dom na cesti, Veselica za kraj*

TIP NASTAVNOG SATA: Analiza kratkometražnih dokumentarnih filmova

TRAJANJE OBRADJE NASTAVNE JEDINICE: 45 minuta

PRIJEDLOG ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA (4. razred)

SŠ HJ C.4.1. Učenik kritički procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- sudjeluje u radionici digitalne Filmske naSTAVE u organizaciji Hrvatskoga filmskog saveza
- posjećuje predavanje u digitalnome okružju
- uočava vezu filma i svijeta koji ga okružuje
- prepoznaje dokumentarni film kao filmski rod
- uočava obilježja filmskog jezika (dokumentarni film, filmski plan, rakurs, glas u OFF-u, naneseni glas ili voice-over)
- izražava vlastito mišljenje i vlastite stavove
- povezuje temu filma sa svakodnevicom

PRIJEDLOG OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA

osr A.5.2. Upravlja emocijama i ponašanjem.

uku A.4/5.4. 4. Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje.

uku B.4/5.4. 4. Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.

ikt C.5.2. Učenik samostalno i samoinicijativno provodi složeno pretraživanje informacija u digitalnome okružju.

ikt A.5.2. Učenik se samostalno služi društvenim mrežama i računalnim oblacima za potrebe učenja i osobnoga razvoja.

KLJUČNI POJMOVI: dokumentarni film, filmski plan, rakurs, glas u OFF-u, naneseni glas ili voice-over

AKTIVNOSTI UČENIKA

- izražava vlastite osjećaje, stavove i iskustva
- povezuje prethodno stečena znanja
- gleda dokumentarne filmove
- izražava svoje dojmove nakon gledanja filma
- analizira dokumentarne filmove na stilskoj i sadržajnoj razini odgovarajući na usmjerena pitanja nastavnika
- rješava kviz kojim samovrednuje svoje znanje

DOM NA CESTI (Miha Verdonik, Ujedinjeno Kraljevstvo, 2020.)

MOTIVACIJA

Razgovor s učenicima

1. Objasnite značenje riječi *kuća* ili *stan* i riječi *dom*.
2. Što je za vas dom? Kako biste definirali dom? Što ga određuje?
3. Što ili tko čini obitelj?

NAJAVA FILMA

Pogledat ćete kratkometražni film *Dom na cesti* iz Ujedinjenog Kraljevstva.

UPUTE ZA GLEDANJE

Kako počinje film? Obratite pozornost na početne kadrove? O kojim planovima i rakursima se radi? Što se uvodi tim početnim kadrovima?

Kako upoznajemo protagonisticu? Što se vidi, a što se čuje? U kojem je planu kad je prvi put vidimo?

U kojim je planovima protagonistica kad govori o svojem životu?

Čemu služe kadrovi zabavnog parka? Što oni simboliziraju?

Kojim kadrom i rakursom završava film?

PROJEKCIJA FILMA

IZNOŠENJE DOJMOVA UČENIKA

Je li vam se film svidio? Zašto?

Što mislite o protagonistici i njezinu životnom izboru?

Mislite li da protagonistica bježi od problema ili da je donijela dobru odluku kako bi se zaštitila?

Kako bi vaši roditelji reagirali da im kažete da ste odlučili živjeti u zabavnom parku koji neprestano mijenja lokacije?

Koja je pouka ovog filma?

ANALIZA I INTERPRETACIJA FILMA

1. **Koji su početni kadrovi u filmu? Što se vidi?**
Početni kadrovi u filmu prikazuju zabavni park.
2. **O kojim se filmskim planovima većinom radi?**
O totalima i polutotalima.

3. **Kakav je rakurs u tim početnim kadrovima? Što se postiže takvim rakursom?**
Ekstremni gornji rakursi. Gledatelja se uvodi u mjesto koje je jedno od ključnih tema u ovom filmu.
4. **Kojim je planom predstavljena protagonistica?**
Detaljem i polublizu planom.
5. **U kojem je planu protagonistica u svojoj prikolici kad pripovijeda svoju životnu priču?**
Blizi plan.
6. **Kako se naziva glas pripovjedača koji se doživljava kao glas nanesen preko prizora, odnosno kao glas koji svoj izvor nema u prizoru?**
Naneseni glas (*voice-over*).
7. **Koji se medij koristi kako bi se prikazao protagonističin odnos s njezinom majkom?**
Fotografija njih dviju kako su zagrljene.
8. **Čemu služe kadrovi zabavnog parka?**
Osim što smještaju protagonisticu u prostor, oni služe tome kako bi se naglasila neobičnost njezina doma.
9. **Što simboliziraju kadrovi zabavnog parka?**
Simboliziraju djetinjstvo, bezbrižnost, zabavu, sigurnost, pripadnost i obitelj.
10. **Kojim planom i rakursom završava film?**
Totalom i ekstremnim gornjim rakursom.
11. **Film počinje kadrovima zabavnog parka u totalu i iz ekstremno gornjeg rakursa te završava na isti način. Kako se zove takva kompozicija?**
Uokvirena kompozicija.

VESELICA ZA KRAJ (Udruga Blank, Zagreb, 2020.)

MOTIVACIJA

Razgovor s učenicima

1. Koji fakultet želite upisati? Zašto?
2. Pripremate li se za maturu? Kako? Koliko sati dnevno ili tjedno?
3. Kako ste se snašli u *online* nastavi?
4. Navedite nekoliko prednosti i nekoliko mana *online* nastave.
5. Koliko vam je *online* nastava stresna jer ste u 4. razredu i jer vas očekuje državna matura?

NAJAVA FILMA

Pogledat ćete kratkometražni film *Veselica za kraj* u produkciji Udruge Blank iz Zagreba.

UPUTE ZA GLEDANJE

Kakvim kadrom počinje film? Kako se zove takva vrsta naratora u tom prvom kadru?

Po čemu se narator, koji je ujedno i protagonist, razlikuje od svojih prijatelja?

Kako su snimljeni oni, a kako je snimljen on? Tko od njih govori pred kamerom?

Koji je drugi medij prisutan u ovom filmu, a također ga obilježavaju filmska izražajna sredstva?

Gdje se protagonist susreće sa svojim prijateljima? Povežite lokacije s 2020. godinom i svime što se događalo.

PROJEKCIJA FILMA

IZNOŠENJE DOJMOVA UČENIKA

Je li vam se film svidio? Zašto?

Jeste li se mogli poistovjetiti s protagonistom i njegovim prijateljima? Zašto?

Je li vam film bio duhovit?

Što vam je bilo duhovito?

ANALIZA I INTERPRETACIJA FILMA

1. Kakvim kadrom počinje film?

Detaljem u kojem protagonist pere ruke, a pritom se vide slavina i njegove ruke.

2. Na koju situaciju upućuje taj kadar, a povezan je s 2020. i 2021. godinom?

Na situaciju pandemije koronavirusa kad je jedna od preporučenih epidemioloških mjera bila osobna higijena, odnosno učestalo pranje ruku.

3. Kako se zove ova vrsta naratora u cijelom filmu?

Voice-over.

4. Koji je drugi medij prisutan u ovom filmu, a također ga obilježavaju filmska izražajna sredstva?

Videoigra.

5. Po čemu se narator, koji je ujedno i protagonist, razlikuje od svojih prijatelja? Kako su snimljeni oni, a kako je snimljen on? Tko od njih govori pred kamerom?

Narator i protagonist snimljen je tako da se prikazuje njegova svakodnevnica u pandemiji, a pritom gledatelj prati njegovu pripovijedanje u *OFF*-u. S druge pak strane, prijatelji protagonista snimljeni su tako da govore ispred kamere.

6. Što se time postiže?

Gledatelj saznaje osjećaje i misli protagonista jer je naglasak na njemu.

7. U kakvom je prostoru snimljen protagonist, a u kakvom su prostoru snimljeni njegovi prijatelji?

Protagonist je snimljen u interijeru (kod kuće), a njegovi prijatelji snimljeni su u eksterijeru.

8. Što se postiglo tim lokacijama?

Snimanje protagonista u interijeru upućuje na izolaciju i samoću, a snimanje u eksterijeru upućuje na pandemiju kad su mladi osuđeni na to da se sa svojim prijateljima viđaju isključivo na otvorenom kako bi se suzbila pandemija.

9. Što se postiglo izmjenom dvaju principa iznošenja informacija?

Kombinacijom autorskog *voica-overa* i snimljenih kadrova autora dok se dosađuje te intervjuja njegovih prijatelja stvorio se ironijski odmak od uobičajene "normalne" stvarnosti koje su mladi lišeni u doba pandemije. Ujedno je omogućilo autoru da se kreativno poigra s informacijama koje mlada osoba dobiva u trenucima kada treba odlučiti kako želi organizirati svoj život nakon srednje škole.

VREDNOVANJE

- praćenje učenikovih aktivnosti tijekom gledanja filma
- provjera razumijevanja filma usmjerenim pitanjima
- nastavni listić (kviz)

NASTAVNI LISTIĆ (KVIZ) dostupan je na mrežnoj stranici Filmske naSTAVe.